

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2015

aruandeaasta lõpp: 31.12.2015

sihtasutuse nimi: SIHTASUTUS ERAMETSAKESKUS

registrikood: 90005449

tänava/talu nimi, Mustamäe tee 50

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10621

telefon: +372 6525333

faks: +372 6807618

e-posti address: eramets@eramets.ee

veebilehe address: www.eramets.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	15
Bilanss	15
Tulemiaruanne	16
Rahavoogude aruanne	17
Netovara muutuste aruanne	18
Raamatupidamise aastaaruande lisad	19
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	19
Lisa 2 Raha	21
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	22
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	23
Lisa 5 Materiaalne põhivara	23
Lisa 6 Immateriaalne põhivara	24
Lisa 7 Kapitalirent	24
Lisa 8 Kasutusrent	25
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed	26
Lisa 10 Tingimuslikud kohustused ja varad	26
Lisa 11 Annetused ja toetused	26
Lisa 12 Jagatud annetused ja toetused	27
Lisa 13 Tööjõukulud	27
Lisa 14 Muud kulud	27
Lisa 15 Seotud osapooled	27
Lisa 16 Sihtfinantseerimine	29
Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud	30
Aruande allkirjad	31
Vandeauditori aruanne	32

Tegevusaruanne

TEGEVUSARUANNE

1. Üldine info

Sihtasutus Erametsakeskus (edaspidi EMK) on eraõiguslik juriidiline isik, mille asutajaõigusi teostab alates 21.12.2006 Keskonnaministeerium.

Sihtasutuse eesmärk on tagada säästliku ja keskkonda kaitsvale metsamajandamisele tugineva erametsanduse arendamine, sealhulgas seadustes ja riiklikes strateegilistes dokumentides ning välisabi programmides sätestatud erametsanduse arengusuundade elluviimine.

Sihtasutuse põhiülesanded on:

- erametsanduse ja metsandusvaldkonnaga seonduvate riiklike toetuste ja kompensatsioonide andmise korraldamine;
- metsandusprojektide ja -programmide ettevalmistamine, rakendamine ja rahastamine;
- erametsandusega seonduva informatsiooni kogumine, süstematiseerimine, analüüs ja avaldamine ning täiskasvanute koolitus metsandusega seotud valdkondades;
- osalemine metsanduse ja maaelu korraldamist käsitlevate strateegiliste arengudokumentide ja õigusaktide ettevalmistamisel;
- koostöö riigi ja kohaliku omavalitsuste asutustega ning teiste isikutega, samuti välisriikide sarnaseid ülesandeid täitvate institutsioonidega erametsanduse arendamisega seonduvates küsimustes.

2. Tegevuskeskkonna mõju majandustulemustele

Arvestades, et EMK tegevust finantseeritakse peaaesjalikult avaliku sektori finantsvahenditest, on EMK järginud eelarvevahendite konservatiivse kasutuse põhimõtet. Aastate jooksul on kasvanud töömahudega hakkama saanud tegevuskulusid oluliselt suurendamata. Riigipoolne finantseerimine 2015.a. ei kasvanud.

Seoses EL finantsperioodi 2007-2013 lõppemisega ning uue, 2014.a. algama pidanud perioodi käivitumise viibimisega kujunes tegelikuks uue finantsperioodi täieliku rakendumise esimeseks aastaks just 2015.a. – käivitus meede NATURA 2000 toetus erametsamaale (MAK 2014-2020 meede 12.2) ning metsaala arengu ja metsade elujõulisuse parandamise investeringutoetuse toetusmeede (MAK 2014-2020 meede 8). Tõsi, meede 8 taotluste vastuvõtt toimus alles esimese poolaasta lõpus, mistõttu investeringu meetme osas jäi välikontrollide maht tagasihoidlikumaks kui eelnevatel aastatel (varasema finantsperioodi kontrollid olid enamjaolt lõpetatud ning uute taotluste kohapealseid kontrollid sai alustada alles 2015.a. lõpus). Nii saadi ka hõlpsalt hakkama tavapärasest suurema välikontrollide mahuga NATURA 2000 meetmes.

Seadusandluse muudatustest tulenevalt vähenes võrreldes varasemate aastatega EMK-le esitatud toetustaotluste arv (metsamajandamiskava toetusmeetmes ei saa metsaomanikud enam otse toetust taotleda, vaid toetustaotluse esitab metsaühistu, koondades enda taotlusesse suure hulga metsaomanike toetuse saamise soovid). Nii esitati 2015.a. EMK-le kokku 6 438 toetusavaldust, neist metsaühistute poolt 384 (2014.a. olid vastavad näitajad 6 679 ja 240).

3. 2015. a. tähtsamad sündmused ja tegevused, tegevussuunad 2016.a.

3.1. Üldinformatsioon

EMK 2015. aasta tegevuseesmärgiks oli jätkuvalt erametsaomanike ja metsaühistute toetuste andmise korraldamine ning arengu suunamine. Olulised teetähised on määratlenud Metsanduse Arengukava aastateks 2011 – 2020, mis erametsandust otseselt puudutavana näeb ette metsade hooldamismahu olulist kasvu ning erametsanduse tugisüsteemi arengutähistena määratleb aastaks 2020 kaks mõõdetavat tulemusnäitajat: metsaühistute kaudu turustatud puidu maht peab jõudma tasemeni 5 mln. tm (kõigi arengukava rakendamise aastate koondtulemus) ning metsaühistute poolt esindatava erametsamaa pindala peab jõudma 500 000 hektarini. Samuti rõhutab arengukava metsauuenduse ja hooldusriiete suurendamise vajadust erametsades. Nimetatud eesmärke ning nende saavutamise viise on mõnevõrra täpsustanud märtsis 2014 EMK nõukogus kinnitatud Erametsakeskuse arengukava aastateks 2014 – 2020, mis määrab Erametsakeskusele järgmised strateegilised eesmärgid:

- Ø Erametsakeskus on tõhus metsandustoetuste administreerija ja Eesti juhtiv arenduskeskus erametsanduse valdkonnas
- Ø Metsaühistute poolt esindatud erametsamaa pindala ja erametsaomanike arv kasvab
- Ø Metsaühistute osutatud teenuste hulk ja maht kasvab
- Ø Erametsa kestlikku majandamist toetav nõuandeteenus on ühtlases kvaliteedis kättesaadav ning nõuande tulemusel kasvab erametsades kavandatud metsamajanduslike tegevuste maht
- Ø Metsaomanikud teavad ja kasutavad erametsanduse tugisüsteemi teenuseid ning on rahul nende kvaliteediga
- Ø Avalikkus peab erametsandust oluliseks elukeskkonna edendajaks

Eelnevast tulenevalt oli EMK 2015.a. tegevus keskendunud toetuste administreerimise korraldamisele ja erametsanduse tugisüsteemi arendamisele.

Täpsemad 2015.a. eesmärgid määratleti EMK nõukogu poolt 2014.a. lõpus. Püstitatud tegevuseesmärgid on olulises osas täidetud: metsakasvatustlikku nõuannet saanud metsaomanike hulk ületas 6000 metsaomaniku taseme, uuendamistoetuse kaasmõjul on rajatud ca 10 000 ha uut metsa (eesmärgiks oli vähemalt 4 500 ha) ja ühistute liikmeskond on jätkanud kasvamist (ühistutega liitunud üle 9 000 metsaomaniku). Metsamajandamiskavade toetuse mõjul koostati metsamajandamiskavad ligemale 80 000 hektarile erametsamaale. Toetuse abil tehtud hooldusraiate pindala jäi mõnevõrra alla 4 000 ha (eesmärk 1 000 ha). Jätkunud on ka metsamaaparanduse toetusmeetme rakendamine, kuid tulenevalt ennekõike tõsiasiast, et mitmeid kinnistuid läbivate kuivendussüsteemide kordategemine nõuab koostööd kõigi konkreetse objektiga seotud metsaomanike vahel, on toetuse taotlemine jäänud EMK esialgsetest plaanidest mõnevõrra tagasihoidlikumaks (2015.a. korrasitati EMK toetusega 159 jkm metsakraave, kuid eesmärgiks oli 200 jkm). Metsamaaparandustööde mahu kasvu on oodata 2016.a., kuna siis avaldub toetuste määruse muudatuste (toetusmäära suurendamine ja mõnede nõuete leevendamine) positiivne mõju.

Metsaseaduses ja metsanduse arengukavas sätestatud toetatavate tegevuste rahastamiseks sai EMK administratiivkulude katmiseks vahendeid Keskkonnaministeeriumilt ja Maaeluministeeriumilt (MAK TA). Arendusprojekte on teostatud rahvusvaheliste programmide finantseerimisel. Investeeringuid on finantseeritud MAK TA ja Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) poolt eraldatud vahenditest. Sihtrühmale toetusteks ja arendustegevuseks eraldatud vahendid on saadud valdavalt KIK-ilt.

3.2. Organisatsiooni arendustegevused

3.2.1. Infosüsteemide arendamine

2015. aastal oli põhirõhk menetlussüsteemi EMKIS ja e-teenuste arendamisel võimaldamaks vastu võtta ja menetleda uue Maaelu Arengukava toetusmeetmeid.

E-teenuste osas kujunes suurimaks muudatuseks uue Metsameetme teenuse väljatöötamine, mille käigus parandati ka üleüldist EMK e-teenuste jõudlust. Taotlejate tagasiside uuele teenusele on olnud üldiselt positiivne, mistõttu on sarnaseid põhimõtteid plaanis edaspidi rakendada ka teiste teenuste kasutajasõbralikumaks muutmisel.

Natura teenuses tehtud muudatused olid väiksema mahuga. 2015. aasta lõpus arendati kõikide EMK e-teenuste ning ka EMKISe tarbeks in-ADS liides, mis paigaldatakse töökeskkonda 2016. aastal ning mis lihtsustab ja automatiseerib taotluste sisestamist veelgi.

Kontrollide läbiviimise lihtsustamiseks liidestati EMKIS 2015. aastal Metsaregistriga, mis võimaldab tulevikus kontrole automatiseerida.

Seoses uue finantsperioodiga oli oluline ka täiendada PRIA andmeaida vaateid. Nimetatud tööd jätkuvad 2016. aastal lähtuvalt PRIA vajadustest.

3.2.2. EMK efektiivsuse hindamine ja haldussuutlikkuse tõstmine

EMK tegevuse efektiivsuse objektiivseks hindamiseks teostati vastavalt nõukogu poolt kinnitatud metoodikale efektiivsusanalüüs 2015.a. näitajate alusel. Nimetatud metoodika põhjal võetakse arvesse ka asjaolu, et Euroopa Liidu toetuste osas kannab EMK küll toetustaotluste menetlemise ja kohapealse kontrollimisega seotud kulud, kuid ei teosta ise väljamakseid. Samuti on metoodikas arvesse võetud, et EMK ei ole ainult toetusraha vahendamise tegelev organisatsioon, vaid kannab ka erametsandussektori arendusinstituutsiooni rolli. 2015.a. suhtes läbi viidud efektiivsuse hindamine andis järgmised tulemused:

EMK 2015.a. tegevuskulud kokku olid 1 723 646 € (2014.a. 1 751 137 €), mis jagunesid järgmiselt:

Siseriiklikud toetused	Euroopa Liidu toetused	Arendustegevused
365 454,06 € (2014.a. 330 840,36 €)	978 370,05 € (2014.a. 971 622,35 €)	379 821,91 € (2014.a. 448 674,43 €)
22,83%*	58,86%*	18,30%*

*üldkulude jaotuse % tegevussuundadele

Väljamakstud toetuste maht 2015.a. kokku oli 7 724 913 € (2014.a. 8 314 247 €). Arvestades, et toetuste menetlemise kulu oli kokku 1 343 824 € (2014.a. 1 302 463 €), on ärikuude suhteks makstud toetustesse 17,4 % (2013.a. 15,7%).

Menetletud taotluste rahaline maht 2015.a. kokku oli 11 706 070 € (2014.a. 12 517 439 €), mis teeb ärikuude suhteks menetletud toetustesse 11,5% (2014.a. 10,4%).

Siseriiklike toetuste puhul oli ärikuude suhe makstud toetustesse 11,9% (2014.a. 13,8%), menetletud toetustesse 6,6% (2014.a. 8,1%). Euroopa Liidu toetuste puhul oli ärikuude suhe makstud toetustesse 21,0% (2014.a. 16,4%), menetletud toetustesse 16,0% (2014.a. 11,5%). Menetletud taotluste keskmiseks rahaliseks suuruseks on siseriiklike toetuste puhul 4 826 € (2014.a. 1 970 €) ja Euroopa Liidu toetuste puhul 1 125 € (2014.a. 1 219 €).

Nagu eelnevast nähtub, on siseriiklike toetuste administreerimine efektiivsem kui Euroopa Liidu toetuste menetlemine. Selline vahe tuleneb

Euroopa Liidu toetustaotluste kontrollimisega kaasnevatest rohkematest nõuetest, aga eriti kohapealse (s.o. metsas) läbiviidava kontrollitegevuse mahust. Mõnevõrra madalam efektiivsustase võrreldes 2014.a. on tingitud Euroopa Liidu toetuste väiksemast üldmahust nii toetuste menetlemise kui väljamaksete osas. Väiksem toetuste maht tuleneb omakorda asjaolust, et 2014.a. ei toimunud nn. metsameetme taotluste voo, mis paratamatult vähendas 2015.a. menetletud toetuste rahalist mahtu. EMK kulud aga ei kahanenud, kuna vajalik oli teha ettevalmistustööd toetusmeetmete rakendamiseks muutunud rahastamistingimustes. Samas mõjutas kulupoolt kasvu suunas kindlasti NATURA 2000 toetusmeetme kontrollivalimi tulemus, mille kohaselt tuli NATURA toetusõiguslikke alasid kontrollida välikontrolli raames 2 326,7 ha rohkem kui 2014.a.

Arendusprojektide osas oli välisfinantseeringu suhe EMK arendusprojektide kogukulusse 3% (2014.a. 7%) ning abikõlbmatute kulude suhe välisfinantseeringusse 0.

EMK haldussuutlikkuse parandamiseks on jätkatud nii EMK töötajate kui metsaühistute personali koolitamist. Kuna toetuste taotlemine on siirdunud üha rohkem metsaühistute keskeks on oluline, et ühistute juhtpersonid mõistaksid toetustaotluste kvaliteetse esitamise vajalikkust ning e-keskkonnas toetustaotluse esitamise kasu nii toetuse andjale kui toetuse saajale. E-keskkonda on plaanis arendada üha rohkem ühistute vajadusi arvestavaks.

3.2.3. Riskijuhtimine

Riskide maandamine korraldati 2015.a. peamiselt jurist-kvaliteedinõuniku ametikoha kaudu. Tema tööülesannete hulka kuulub siseauditi tööplaanis nimetatud tegevuste elluviimise korraldamine ning riskide maandamiseks kavandatud meetmete rakendamise jälgimine. Täiendavat kindlust kontrollisüsteemide toimimiseks annab auditikomitee poolt regulaarselt tehtav järelevalve siseauditi tööplaani täitmise üle. Samuti viiakse iga-aastaselt juhtkonna poolt läbi riskide hindamine, mille tulemused on sisendiks üksuste tööplaanide koostamisel. Nii võetakse organisatsiooni igapäevatöö korraldamisel arvesse riskide hindamisel välja toodud ohukohtade maandamise vajalikkus.

3.3. Erametsakeskuse tegevuse üldine mõju

Tuginedes EMK suuremahuliste siseriiklike toetuste, so erametsaomanike metsa inventeerimine ja metsamajandamiskava koostamine, metsauuendamine ja individuaalnõustamine ning MAK meetme 1.5.1 2014. aasta andmete baasil tehtud mõjuanalüüsile on nimetatud toetuste mõjul erametsaomanike poolt täiendavalt turule toodava puidu aastane kogus üle 1,6 mln tm (aasta tagasi tehtud hinnangu kohaselt u 1,4 mln tm). Erametsakeskuse administreeritavate toetuste mõju maksutulu täiendavale laekumisele on umbes 17 mln eurot aastas (aasta tagasi ligi 15,2 miljonit eurot) ning toetuste mõju SKP-le annab aasta kohta u 31 mln eurot täiendavat lisandväärtust (aasta tagasi tehtud hinnangu alusel 27,5 mln eur)[1].

Ülalmärgitud info alusel saab jätkuvalt kinnitada, et EMK poolt läbiviidud tegevused aitavad kaasa metsamajanduslike tegevuste suurenemisele erametsades ning panustavad kogu Eesti majanduse arengusse.

3.3.4. Tegevussuunad 2016.a.

Edaspidise tegevuse kavandamisel on EMK jätkuvalt arvestanud Eesti Metsanduse Arengukava aastani 2020 määratletud eesmärkidega ning Erametsakeskuse arengukava 2014 – 2020 sätetega, mistõttu jätkub erametsaomanikele metsakasvatustoetuste vahendamine ja EMK toimimine erametsanduse kompetentsikeskusena. Samuti jätkatakse metsaühistute kui metsaomanike kohaliku tasandi omaabiorganisatsioonide tugevdamist (ühistutega liitunud metsaomanike arvu suuremine, metsakasvatustööde korraldamise kasv ühistute kaudu). Nii on 2016.a. kavas ka välja töötada ettepanekud metsaühistutoetuse ümberkorraldamiseks – siirduda raiete organiseerimise toetamiselt senisest enam muude metsakasvatustööde (uuendamine, hooldusraie) korraldamise toetamisele.

2016.a. tegevuseesmärkide kinnitamisel on nõukogu juhindunud EMK tegevuseesmärke määratlevatest arengukavadest ning eelnevatel aastatel rakendatud tulemusindikaatoritest. Sellisel moel on eesmärkide täitmise saavutustase võrreldav eelnevate aastate tulemustega. EMK nõukogu poolt 2016. aastaks kinnitatud tegevuseesmärgid on järgmised:

Tegevus ja ühik	Eesmärk mõõdetava näitajana
Nõustatud metsaomanike hulk (tk)	5 000
Nõustamisjärgselt kavandatud raie maht (ha)	6 900
Nõustamisjärgselt kavandatud metsauuendamise maht (ha)	690
Ühe hektari raiesse toomise kulu (€/tm)	62,5
Koostatud metsamajandamiskavade maht (ha)/ sh füüsilistele isikutele koostatud metsamajandamiskavade maht (ha)	40 000 / 25 000
Teostatud metsauuendustööde maht (ha)	6 000
Teostatud metsamaaparandustööde maht (jkm)	250
NATURA 2000 toetusraha kasutamine (ha)	57 500

Metsade majandusliku väärtuse parandamise ja metsandussaadustele lisandväärtuse andmise meede – hooldusraiate pindala (ha)	5 700
Metsade majandusliku väärtuse parandamise ja metsandussaadustele lisandväärtuse andmise meede – investeeringute maht (€)	790 000
Metsaühistute liikmete arv	10 000
Metsaühistutesse kuuluvate metsaomanike metsamaa pindala (ha)	400 000
Ühistulise süsteemi poolt turustatud puidu maht (tm)/sh füüsilistest isikutest metsaomanike osakaal (%)	500 000/65
Ärikulude suhe menetletud toetustaotlustesse (%)	<10

Oluline muutus võrreldes 2015.a. eesmärkidega on hooldusraiate mahu kasv. Kuna 2014.a. ei toimunud seoses nn. üleminekuaastaga Euroopa Liidu uude finantsperioodi hooldusraiate toetamiseks uute toetusavalduste vastuvõtmist, toimus 2015.a. hooldusraiate mahu langus. 2016.a. mahu kasvu peamiseks allikaks ongi toetusmeetme taaskäivitamine 2015.a., mis võimaldas metsaomanikel nimetatud aastal esitada EMK-le toetustaotlused ning 2016.a. kavandatud tegevused ka ellu viia.

2016.a. võib osutada oluliseks sündmuseks sihtkaitsevõõndites paiknevate, kuid NATURA võrgustiku koosseisu mittekuuluvate erametsade omanikele majandamispiirangute hüvitise maksmise käivitamine. Nimetaud toetusmeetme avamine saab võimalikuks, kui leitakse vajalikud rahastamisvõimalused kas Maaelu Arengukava või Keskkonnainvesteeringute Keskuse vahenditest. EMK on endapoolse valmisoleku tagamiseks vajalikke samme astunud.

4. Organisatsioon ja juhtimine

Sihtasutuse Erametsakeskus nõukogu on alates 2015.a. teisest poolaastast neljaliikmeline. Esindatud on Keskkonnaministeerium (2 liiget), Maaeluministeerium (1 liige) ja Rahandusministeerium (1 liige). EMK juhatus on üheliikmeline.

Lisaks tegutseb nõukogu poolt moodustatud kolmeliikmeline auditikomitee.

Seisuga 31.12.2015 töötas EMK-s 40 inimest (31.12.2014.a seisuga 45 inimest), neist 3 töötajat oli lapsehoolduspuhkusel.

Palgakulu (sh puhkuse- ja lisatasud ning käsunduslepingute alusel makstud tasud) oli kokku 644 475 eurot (2014.a. 627 991 eurot). Aasta keskmine palgakulu ühe EMK töötaja kohta oli 15 719 eurot (2014.a. 13 955 eurot), seega keskmine ühe kuu palgakulu töötaja kohta oli 1 310 eurot (2013.a. 1 163 eurot).

Juhatuse liikmetele arvestatud juhatuse liikme tasusid kokku oli 40 652 eurot (2014.a. kokku 40 392 eurot). Juhatuse liikme ühe kuu keskmine tasu oli 3 388 eurot (2014.a. 3 366 eurot).

Nõukogu liikmetele maksti tasu summas 9 779 eurot (2014.a. 11 313 eurot). Auditikomitee liikmetele maksti 2015. aastal tasu summas 2 229 eurot (2014.a. 2 229 eurot).

Tagamaks avaliku sektori vahendite tõhus ja säästlik kasutamine ning sihtrühma efektiivne teenindamine on EMK-s 2015.a. läbi viidud järgmised auditeerimise- ja kontrollitoimingud:

	Teema	Läbiviija
1	2014.a. majandusaasta aruande auditeerimine	Grant Thornton Rimess Baltic OÜ
2	2015.a. majandusaasta aruande vaheauditi läbiviimine	Grant Thornton Rimess Baltic OÜ
3	EMK hanketegevuse ja sisekorra vastavus riigihangete seaduse nõuetele ja põhimõtetele	Grant Thornton Rimess Baltic OÜ
4	Mõõtmiste kvaliteedijuhtimissüsteemi siseaudit	Ü.Vaher
5	Mõõtmiste kvaliteedijuhtimissüsteemi ISO/IEC 17025 vastavuse audit	SA Eesti Akrediteerimiskeskus
6	PRIA superviseerimine meetmete 1.5.1. ja 1.5.3 osas. Kvaliteedikontroll	PRIA
7	PRIA superviseerimine Natura 2000 toetus erametsamaale osas. Kvaliteedikontroll	PRIA

8	PRIA sertifitseerimisaudit	Ernst & Young Baltic AS
9	Kinnistusraamatu ja äriregistri kasutamise kontroll	EMK
10	Asutuse riskide hindamine ja maandamistegevuste kavandamine	EMK
11	Infoturberiskide hindamine ja maandamistegevuste kavandamine	EMK
12	Euroopa Liidu ja siseriiklike toetuste menetlemise ning kohapealsete kontrollide superviseerimine	EMK
13	Enesekontroll metsameetme ja Natura toetuse saamiseks määruses esitatud nõuete täitmise osas	EMK
14	Infoturbenõuete vastavuse tagamine standarditele	EMK
15	Uksekippide ja kasutajakoodide kasutamise kontroll	EMK
16	Valvekaamerate videosalvestiste kontroll turvaintsidentide tuvastamise eesmärgil	EMK
17	Amphoras töötajate juurdepääsu õiguste vastavuse kontroll dokumendile „Juurdepääs andmetele“	EMK

Auditeerimiste tulemusena esitatud ettepanekute rakendamiseks koostatakse vastavad riskimaandamise plaanid, mille elluviimist korraldab EMK juhatus. Lisaks viiakse läbi asutuse riskide ja infoturberiskide hindamine ning kavandatakse kõrgemate riskide maandamistegevused, mille elluviimist korraldab EMK juhatus.

Auditikomitee on tutvunud EMK 2015.a siseauditi plaani täitmisega ning teostatud auditite ja kontrollide tulemustega, kontrollinud auditite ja kontrollide soovitud kinnipidamist ning jälginud auditikomitee soovitude järgimist EMK juhtkonna poolt. Auditikomitee on hinnanud, et EMK sisekontrolli süsteemi reguleeriv kord loob EMK-le eeldused seadusliku ja otstarbeka sisekontrolli alase tegevuse korralduse tagamiseks.

Hoidmaks dialoogi sihtrühmaga jätkati toetus- ja arendustemaatikas olulisemate küsimuste läbiarutamist EMK nõukojas. Kokku toimus 2015. aastal neli nõukoja koosolekut. Koosolekute protokollid on saadaval aadressil <http://www.eramets.ee/noukoda>.

2015. a lõpus tegi nõukoja tegevuse käivitamisele kunagi aluse pannud Eesti Erametsaliit ettepaneku nõukoja tegevus lõpetada ning asendada see Eesti Erametsaliidu poolt koordineeritava ümarlauaga. EMK nõukogu nõustus Eesti Erametsaliidu ettepanekuga.

5. Ülevaade 2015.a põhitegevustest

5.1. Siseriiklike toetusmeetmete rakendamine

2015. aastal jagati siseriiklikest vahenditest toetusi kokku 7 tegevuse jaoks, nii erametsaomanikele kui metsaühistutele. Toetused erametsaomanikele hõlmasid toetusi metsa uuendamiseks, metsamaal asuvate vanade kuivendussüsteemide korda tegemiseks ning metsa inventeerimiseks ja metsamajandamiskavade koostamiseks. Samuti toetati pärandkultuuriobjektide korrastamist ja vääriselupaiga säilitamiseks kaitselepingute sõlmimist.

Olulisem muudatus, mis mõjutas nii metsaomanikke kui ka EMK tööd toetuse taotluste menetlemisel oli metsa inventeerimise ja metsamajandamiskava koostamise toetuse taotlemise muutmine metsaühistute põhiseks – metsaomanik enam otse EMK-le toetustaotlust esitada ei saa, toetuse taotlemine toimub ainult metsaühistu kaudu.

Lisaks oli erametsaomanikel võimalus saada tasuta metsanduslikku nõuannet, kasutades individuaalse nõustamise toetust ning täiendada oma teadmisi koolitustel, võttes osa erametsaomanike rühmanõustamistest.

Jätkati ka piirkondlike metsaühistute toetamist järgmiste alategevuste kaudu: metsamajandusalane koostöö, koolimetsa asutamise ja tegevuse korraldamine ning rühmanõustamiste läbiviimine.

Järgnevates tabelites on toodud ülevaade siseriiklike toetuste mahtudest ja jagunemisest erinevate toetusliikide vahel 2015.a.:

Tabel 1. Andmed 2015.a. EMK-le esitatud, menetletud ja välja makstud toetustaotluste kohta.

Tabel 2. 2013 ja 2014.a. EMK poolt vastu võetud taotlused, mille alusel on toetus välja makstud 2015.a.

TABEL 1		ESITATUD ja MENETLETUD TAOTLUSED*		MAKSTUD 2015		
Toetuse liik (2015)		Taotletud summa (€)	Sisuline kirjeldus või tegevuste maht	Taotluste arv	Makstud summa (€)	Sisuline kirjeldus või tegevuste maht
Vääriselupaiga kaitselepingud	4	1 841,87 €	sõlmiti 4 uut lepingut, mis hõlmas 5 VEP ala kokku 6,2 hektaril.*	148	132 488,99 €	2015. aastal maksti metsaomanikele 148 vääriselupaiga lepingu eest iga-aastaste osamaksetena hüvitist 132 104,64 eurot, sealhulgas 2015. aastal sõlmitud 4 uut VEP lepingut (6,2 ha). 2015. aastal väljamakstud osamaksetega seotud lepingute kogupindalaks on 370,62 ha. Lisaks on varasemalt sõlmitud kehtivate lepingutega kaetud 93,24 ha, mille osas väljamakseid enam ei tehta.
Erametsaomanike nõustamise toetus	208	513 092,32 €	Nõustamistoetuse taotlusi esitatud ca 7150 metsaomaniku osas kogumahu 19 750 h.	207	503 905,74 €	Makstud nõustamistoetust ligi 19 400 tunni ulatuses, nõuannet sai üle 6200 metsaomaniku.
Metsa uuendamise toetus	663	2 143 476,79 €	Kokku esitatud taotlusi ligi 11 675 ha metsauuendamise tööde kohta (sh istutamine 3080 ha, maapinna ettevalmistamine 5330 ha ja hooldamine 3265 ha), lisaks taotleti toetust ligi 6,6 miljoni taime soetamiseks	397	750 725,02 €	Kokku maksti toetust välja 3295 ha metsauuendamise tööde kohta (sh istutamine 1300 ha, maapinna ettevalmistamine 1365 ha ja hooldamine 630 ha), lisaks maksti toetust üle 2,94 miljoni taime soetamiseks.
Pärandkultuuri säilitamise toetus	9	17 041,60 €	Abikõlblikud olid 7 taotlust summas 13 385,60 eurot.	6	10 126,80 €	Toetati 7 pärandkultuuri objekti hooldamist ja eksponeerimist: 3 metsastunud parki, 1 silmapaistev võõrliikide puistu, 3 ajalooüldmusega seotud puistut

Erametsaomanike metsa inventeerimise ja metsamajandamiskavade koostamise toetus	76	1 027 959,68 €	Kokku esitati taotlusi üle 75 800 ha metsamaa inventeerimiseks	37	349 998,49 €	Metsa inventeerimise ja metsamajandamiskava toetuse abil inventeeriti u 26 107 ha metsa.
Metsaühistu toetus	25	672 111,36 €	Taotluste alusel on planeeritud teostada 103 õppepäeva; 21 ühistut planeerib arendada maj. koostööd ja turustada 366 500 tm puitu; 15 metsaühistut viivad ellu koolimetsa projekte; 25 ühistut taotleb vahendeid metsaühistu tegevustoetuseks.	25	338 065,28 €	Esitatud taotluste alusel teostati 25 metsaühistu osas ettemakseid, lisaks esitati ka üks aruanne, mille alusel maksti toetust tegevustoetuseks.
Metsamaaparanduse toetus	71	344 353,24 €	Taotluste alusel planeeriti uuendada 19,5 km eesvoole ja 146 km kuivenduskraave. Rajatakse 12,9 km ulatuses voolunõvasid ja asendatakse 116 truupi. Rahuldati taotlusi summas 282 706,70 eurot.	***	***	Tööde teostamise aeg on üks aasta. Toetused makstakse välja 2016. ja 2017. aastal
* 2015. aasta metsa uuendamise ning Erametsaomanike metsa inventeerimise ja metsamajandamiskavade koostamise toetuse viimase vooru taotluseid, samuti ka metsaühistu toetuse ja pärandkultuuri säilitamise toetuse taotluse aruandeid menetletakse ja makstakse välja ka 2015. aastal.						
** sisaldab 29 VEP lepingu ettemakseid 2016. aastaks summas 17 426,35 eurot.						

TABEL 2	MAKSTUD 2015		
	2014.a vastuvõetud taotlused, mis on makstud 2015.a	Taotluste arv	Makstud (€)
Metsa uuendamise toetus	242	398 490,01 €	Kokku toetati metsa uuendamise töid 2 970 ha (sh istutamine 510 ha, maapinna ettevalmistamine 1 160 ha ja hooldamine 1300 ha). Lisaks istutati 0,68 milj taime.
Pärandkultuuri säilitamise toetus	5	11 014,08 €	Hooldati ja eksponeeriti 3 metsastunud parki, 1 puude mõõtmete või muu poolest silmapaistev puistu ja/või puudegrupid ning 1 ajalooüldmusega seotud puistut
Metsaühistu toetus	31	631 061,38 €	Toetati 71 õppepäeva korraldamist, millest võttis osa 1667 metsaomanikku; 19 ühistut arendasid majanduslikku koostööd, mille käigus turustati 270 150 tm puitu, kasu sai 585 metsaomanikku; hooldati ja täiendati 1 metsanduslikku õpperada ja korraldati 61 metsandusalast üritust noortele. Kõik metsaühistud kasutasid baasrahatoetust metsaühistu tegevuskulude katmiseks.
Metsamaaparanduse toetus	61	202 012,62 €	Metsamaaparandustööde käigus uuendati 19,2 km eesvoolusid ja 134,4 km kuivenduskraave. Rajati 2333 m voolunõvasid ja asendati 81 truupi.

Erametsaomanike individuaalnõustamise toetus	22	70 667,74 €	Nõustatud 537 metsaomanikku mahus 2 573 h.
--	----	----------------	--

Ülaltoodud tabelitest nähtub, et jätkuvalt finantseeritakse siseriiklike toetusrahadest enim metsade uuendamist ja metsamajandamiskavade koostamist. Oluline on metsaomanike jätkuvalt kasvav huvi metsa uuendamise tegevuste osas, mis väljendub ka kasvavas vajaduses metsa uuendamise toetuse järele. 2015. aastaks planeeritud eelarvet (1,0 milj eurot) ületas esitatud taotluste maht üle kahe korra (2,14 milj eurot).

5.2. Euroopa Liidu toetusmeetmete rakendamine

5.2.1. Metsa majandusliku väärtuse parandamise investeeringutoetus (Eesti Maaelu Arengukava (MAK) 2007-2013 meede 1.5.1.) ja kahjustatud metsa taastamise ja metsatulekahju ennetamise investeeringutoetus (MAK meede 1.5.3.)

Meetmete 1.5.1 ja 1.5.3 viimane taotlusvoor oli 2013. aastal. 2012. ja 2013. aasta taotlusvoorude kuludokumentide esitamise viimane tähtaeg oli 31.12.2014. Toetuse väljamaksed toimusid ka 2015. aasta alguses.

Meetmete 1.5.1 ja 1.5.3 osas maksti 2015. aastal välja toetus kogusummas 796 795,99 eurot (sh meetme 1.5.1 osas 667 282,15 eurot ja meetme 1.5.3 osas 129 513,84 eurot).

5.2.2. Metsaala arengu ja metsade elujõulisuse parandamise investeeringutoetus (MAK 2014-2020 meede 8)

Metsaala arengu ja metsade elujõulisuse parandamise investeeringutoetuse taotluste vastuvõtmine toimus ajavahemikul 08.06.-15.06.2015. Meetme eelarve oli 2 000 000 eurot. Meetmes esitati 581 taotlust kogusummas 1 882 806,28 eurot.

Toetuse otsused tehti vahemikus 03.11.-04.11.2015. Taotlused rahuldati kogusummas 1 685 158,46 eurot.

5.2.3. Natura 2000 toetus erametsamaale (MAK 2014-2020 meede 12.2)

Natura 2000 erametsamaa toetuse taotlusi võeti vastu 02.05.-21.05.2015. Meetme eelarve oli 4,012 miljonit eurot. Kokku esitati 4 788 taotlust kogusummas 4 120 625 eurot. Toetust taotleti 48 524,95 hektarile piiranguvööndis ning 10 993,62 hektarile sihtkaitsevööndis asuvalle Natura 2000 erametsamaale. Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsused teeb SA Erametsakeskus hiljemalt 30.04.2016. Toetuse maksab välja PRIA hiljemalt 30.06.2016.

Natura 2000 erametsamaa toetuse taotluste esitamine ja taotluste rahuldamine 2014-2015

Taotlus-voor	Esita-tud taotlus-te arv (tk)	Taotletud pindala sihtkaitse-vööndis (ha)	Taotletud pindala piirangu-vööndis (ha)	Toetust saanud taot-luste arv (tk)	Toetust saanud pindala sihtkaitse-vööndis ja hoiualal (ha)	Toetust saanud pindala piiranguvööndis (ha)	Määratud toetuse summa(€)
2014	4772	10 014,88	47 251,33	4699	9 890,53	46 312,42	3 840 064,57
2015	4788	10 992,62	48 523,95	N/A	N/A	N/A	N/A

5.3. Toetuste kasutamise kontroll

5.3.1. Siseriiklike toetusmeetmete kohapealne kontroll

2015. aasta jooksul kontrolliti 2013-2015 esitatud taotlusi:

- Kokku kontrolliti siseriiklike toetuste sihipärast kasutamist ja sellega kaasnevate nõuete täitmist 69 taotluse 514 taotlusobjekti (metsaeraldis, nõuanne, vms) osas.

Metsa uuendamise toetuse osas kontrolliti 39 taotluse 272 taotlusobjekti, mille pindala kokku moodustas 256,3 ha. Individuaalnõustamise toetuse osas kontrolliti 18 taotluse raames 136 nõuande saajat, metsamaaparanduse 8 taotluse raames kontrolliti 102 objekti (kraav, eesvool, trüüp jne), pärandkultuuri objekti taastamise 2 taotluse raames kontrolliti kahte taotlusobjekti ning metsaühistu toetuse osas kahte toetuse taotlejat.

- Kohapealsete kontrollide teostamise aluseks oli 16 kontrollivalimit (individuaalnõustamise, metsa uuendamise, pärandkultuuri säilitamise ja metsaühistu toetuste taotlusvoorude osas) arvestusega, et valim hõlmaks vähemalt 5% taotlusvoorude taotluste arvust.

- Puudusi fikseeriti 17 taotluse kontrollimisel (11 metsa uuendamise, 4 metsamaaparanduse ja 2 individuaalnõustamise toetuse taotluse osas).

Metsa uuendamise taotluste põhilisteks puudusteks olid tööde teostamised väiksemal pindalal kui taotluses märgitud ja mõnel objektil oli ka töö tegemata.

Metsamaaparanduse toetuse taotluste puudusteks oli veejuhtme uuendamine lühemas mahus, kui tööde aktis märgitud või veejuhtme uuendamata jätmise ning ka puudulikult tehtud truupeide otsakud.

Individuaalnõustamise puuduseks oli valeandmete esitamine nõustamisaruandes (nõustamisaruandes märgitud isiku mittedõustamine). Valeandmete esitamise korral on EMK teinud ka Maamajanduse Infokeskusele märgukirja, kus palunud kaaluda, kas valeandmete esitamine võib olla aluseks konsulendi kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamiseks.

- Rahaliselt mõõdetuna kontrolliti kohapeal taotlusi, mille taotletud toetuse summa on ca 172 227 eurot. Kohapealse kontrolli tulemusel määratud toetuse summade vähendamised või tagasinõuded on kokku ca 4431 eurot.

5.3.2. Natura 2000 toetus erametsamaale toetusmeetme kohapealne kontroll

Natura 2000 toetuse 2015. aastal vastuvõetud taotlustest oli kohapealses kontrollis 286 taotluse 1531 metsaala kindlaksmääratud pindalaga kokku 7781,7 ha. Kohapeal kontrolliti ca 5,9% toetuse taotlejatest, kellele kuulub ca 13% taotletud pindalast.

Võrdluseks: Natura 2000 toetuse 2014. aastal vastuvõetud taotlustest oli kohapealses kontrollis 316 taotlust 1087 metsaala pindalaga 5455 ha. Natura 2000 toetuse 2013. aastal vastuvõetud taotluste kohapealse kontrolli raames kontrolliti 299 taotlust kogupindalaga 4649 ha. 2012. aastal kontrolliti 295 taotlust kogupindalaga 4580 ha ning 2011. aastal 338 taotlust kogupindalaga 5634 hektarit.

2015. aasta kontrolli tulemusena tuvastatud peamised rikkumised:

- toetusõigusliku metsaala pindalad olid esitatud suuremana 102 taotluse 260 metsaala osas;
- ühe või mitme metsaala piiripunkte ei olnud võimalik tuvastada 68 taotluse 182 metsaala osas (tuvastamata katastriüksuse piirimärkidega ühtivad metsaala piiripunktid). Kasutusel olevate leevendavate asjaolude arvestamise tõttu määrati tuvastamata piirimärkidega eest vähendamisi 37 taotluse 110 metsaala osas.

Hindamistabeli alusel arvutatakse kogu taotluse piirimärkide tuvastamise nõude rikkumise koondhinne, milleks liidetakse taotluse kõigi metsaalade vähendamise hindepunktide summad ning saadud summa jagatakse taotletud metsaalade koguarvuga. Vähendamine algab rikkumiste koondhindest 0,5 ja enam. Lisaks ei ole metsaala piiripunktide tähistamine katastriüksuse piirimärkidega pindala määramiseks oluline, kui tegemist on sirgel piirilõigul paikneva katastriüksuse piirimärgiga;

- metsaala pindala alla 0,3 ha (määruse nõue >0,3 ha) oli 43 taotluse 56 metsaala osas;
- üle 4 meetri laiuseid teid, kraave või muid lagedaid alasid, mis pole toetusõiguslikud, polnud taotletud metsaalast välja arvatud, mistõttu vormistati kontrolli tulemusena 158 jagatud metsaala (üldjuhul kaasneb sellega ka mõningane toetusõigusliku pindala vähenemine);
- looduskaitseaduse ja metsaseaduse rikkumise kahtlus tuvastati kolme taotluse osas.

Rahaliselt mõõdetuna kontrolliti kohapeal metsapindala, mille eest makstav toetus (taotletud pindala alusel) on 545 423 eurot. Kohapealse kontrollide töö tulemusena määratavad toetuse vähendamised on 11 411 eurot pindala vähenemise tõttu (koos pindala sanktsioonidega) ja 2578 eurot tuvastamata piirimärkidega eest arvestatava vähendamise tõttu.

Võrdluseks 2014. aastal kontrolliti rahaliselt mõõdetuna kohapeal metsapindala, mille eest makstav toetus (taotletud pindala alusel) on 377 670 eurot. Kohapealse kontrollide töö tulemusena määratavad toetuse vähendamised on 14 454 eurot pindala vähenemise tõttu (koos pindala sanktsioonidega) ja 5015 eurot tuvastamata piirimärkidega eest arvestatava vähendamise tõttu.

5.3.3. MAK meetmete 1.5.1., 1.5.3. ja 8 (metsameede) kohapealne kontroll

Metsameetme kohapealsed kontrollkäigud 2015. aastal:

1. Järelekontrolli valimi alusel kontrolliti 19 metsa majandusliku väärtuse parandamise toetuse taotlejat (282 toetuse objekti, kontrollitud pindala 363 ha), 2 kahjustatud metsa taastamise toetuse taotlejat (32 toetuse objekti, kontrollitud pindala 51 ha) ning 2 metsatulekahju ennetamise toetuse taotlejat (25 toetuse objekti, kontrollitud pindala 2 ha). Puudusi avastati 5 taotluse osas.

Võrdluseks: 2014. aastal kontrolliti järelekontrolli valimi alusel 16 taotlejat (222 toetuse objekti, kontrollitud pindala 184 ha).

1. Eelkontrolli valimi alusel kontrolliti 31 metsaala arengu ja metsade elujõulisuse parandamise toetuse taotlejat (214 toetuse objekti, kontrollitud pindala 231 ha).

Peamised avastatud puudused olid:

- taotletud objekti pindala suurem, kui kohapealses kontrollis kindlaksmääratud pindala;
- kattumine mittetoetusõigusliku alaga (tehnovöönd, kraav, lage ala).

Võrdluseks: 2014. aastal kontrolliti eelkontrolli valimi alusel 38 taotlejat (393 toetuse objekti, kontrollitud pindala 343 ha).

1. Investeeringu teostamise kontroll toimub jooksvalt vastavalt taotleja poolt kuludokumentide esitamisele. 2015.a. viidi läbi investeeringu teostamise kontrollkäike meetmete 8, 1.5.1. ja 1.5.3.^[2] 343 taotluse osas 359 korral (2473 toetuse objekti osas, kontrollitud pindala 2791 ha),

sealhulgas:

- 2011. aasta taotluste osas teostati 14 kontrollkäiku, millest tuvastati puuduseid 4 juhul;
- 2012. aasta taotluste osas teostati 123 kontrollkäiku, millest tuvastati puuduseid 46 juhul;
- 2013. aasta taotluste osas teostati 172 kontrollkäiku, millest tuvastati puuduseid 46 juhul;
- 2015. aasta taotluste osas teostati 50 kontrollkäiku, millest tuvastati puuduseid 22 juhul.

Peamised esinenud vead:

- kohapeal kindlaksmääratud tehtud tööde pindala ei vasta taotluses näidatud pindalale;
- teostatud töö on osaliselt/tervikuna tegemata;
- töö on nõuetekohaselt teostamata.

Võrdluseks: Investeeringu teostamise kontroll toimub jooksvalt vastavalt taotleja poolt kuludokumentide esitamisele. 2014.a. viidi läbi investeeringu teostamise kontrollkäike 999 taotluse osas 1060 korral (8099 toetuse objekti osas, kontrollitud pindala 9072 ha).

1. Vabatahtliku tasustamata töö teostamise kontroll toimub jooksvalt vastavalt taotleja poolt aruande esitamisele. 2015.a. viidi läbi vabatahtliku tasustamata töö teostamise kontrollid 4 taotluse osas (5 toetuse objekti osas, kontrollitud pindala 4 ha).

Võrdluseks: 2014.a. viidi läbi vabatahtliku tasustamata töö teostamise kontrollid 7 taotluse osas (10 toetuse objekti osas, kontrollitud pindala 22 ha).

Kontrollide tulemusena tehti vähendamisi meetme 1.5.1. taotluste osas 33 037 eurot, meetme 1.5.3 osas 4497 eurot ja meetme 8 osas 2696 eurot.

5. 4. Erametsandussektorile suunatud arendustegevused

5.4.1. Siseriiklikud arendusprojektid ja tegevused

Siseriiklike arendustegevuste elluviimisel on peaaegselt kasutatud KIK-i metsandusprogrammi vahendeid. Allpool ülevaade projektide ja rahastatud tegevuste kaupa.

KIK projekti nr 9791 „Erametsanduse rakendusuuringud ja analüüsid“:	Maksumus
Projekti raames tellis EMK 2015. aastal 4 uuringut ja analüüsi, millest üks valmis osaliselt 2015. aastal, ülejäänud valmivad 2016. aastal.	1 995,00 €
Uuring "Riiklike metsandustoetuste mõju hindamise meetodika uuendamine".	- € (2016)
Analüüs "Puiduhinna info kogumine ja hinnaprognoside koostamine ning tulemuste ettevalmistamine avaldamiseks erametsanduse infoportaalil ja meedias 2015. ja 2016. aastal".	1 995,00 €
Uuring "Erametsade majandamise 2013. ja 2014. aasta kattetulu arvestus ja analüüs".	- € (2016)
Uuring "Puidukasutusest saadav lisandväärtus ning selle mõju sisemajanduse koguproduktile ja riigi maksutulule (2008. a. uuringu andmete uuendamine).	- € (2016)

KIK projekti nr 5613 „Erametsanduse rakendusuuringud ja analüüsid“:	Maksumus
Projekti raames tellis EMK 8 uuringut ja analüüsi, millest 2 valmisid 2015. aastal (ülejäänud valmisid 2014. aastal)	3 342,00 €
Puiduhinna info kogumine ja hinnaprognoside koostamine ning tulemuste ettevalmistamine avaldamiseks erametsanduse infoportaalil ja meedias	665,00 €
Metsaühistute majandusliku võimekuse uuring	2 677,00 €

KIK projekti nr 8570 „Erametsaomanike teavitamine ja kommunikatsioon“:	Maksumus
Koostatud trükiste käsikirjad ja ilmunud väljaanded	51 457,30 €
Trükis „Ümarpuidusortimendid ja optimaalne järkamine“	2 190,00 €
Trükis „Metsakultuuride ja noore metsa hooldamine“	1 485,30 €
Trükis "Omaniku ja külalise õigused eramaal"	938,40 €

Trükis "Metsaomanik ja maksud"	1 934,40 €
Trükis "Metsamaaparandustööd"	2 034,40 €
Õppelehe Sinu Mets väljaandmine (neli numbrit)	42 874,80 €
Otsepostituse läbiviimine ligikaudu 13 000 metsaomanikule	4 778,71 €
2015. aastal metsaomanike teavitamine.	32 442,84 €
Aasta jooksul avaldati reklaame ja teavitusi üleriigilistes päevalehtedes ja maakonnalehtedes.	8 862,84 €
Toodeti kolm videoklippi, mida levitati delfi.ee, maaleht.ee ja eramets.ee keskkondade kaudu.	3 600,00 €
Viidi läbi telekampaania reklaamklippide näitamise kaudu kevadel ja sügisel.	19 980,00 €

KIK projekti nr 8539 „Erametsanduse võtmeisikute koolitamine“:	Maksumus
Erametsaomanike, konsulentide ja metsaühistute koolitamine. 2015. aastal viidi läbi kokku 13 koolitust (19 koolituspäeva), metsaühistute esindajatele ja konsulentidele.	22 232,36 €

Muudest vahenditest rahastati:

Trükise "Puitkütus" käsikirja uuendamine	1 700,00 €
Trükiste "Metsa uuendamine" ja „Metsakultuuride ja noore metsa hooldamine“ täiendavad kordustrukid.	777,60 €

5.4.2. Väliskoostöö projektid

EMK osales 2015. aastal Erasmus+ strateegilise koostöö projektitaotluste voorus projekti **EFO** - Network for Educated European Forest Owners eestipoolse partnerina, juhtpartneriks on Läti metsaomanike organisatsioon *Biedrība Meža pašnieku kooperācijas atbalsta centrs*. Konsortsiumisse kuuluvad veel Soome, Läti ja Sloveenia partnerorganisatsioonid. Projekti raames luuakse läbi partnerorganisatsioonide vahelise koostöö metsaomanikele mahukas õppematerjal, toimuvad visiidid välisriikidesse ja koostöökohtumised. Projekti avakoosolek koos esimese õppereisiga toimus novembris 2015 Läti Vabariiki.

2015. aastal lõppes elukestva õppe programmi Grundtvig (rahastaja SA Archimedes), projekt „*Advisory methodology and system possibilities to educate forest owners, professionals & consultants*“ (**ADFOR**). Projekti tulemusena valmis olukorrajeldus, mis käsitleb kõikide partnerriikide (Eesti, Soome, Inglismaa, Itaalia) erametsanduse ja nõustamissüsteemi kokkuvõtet, ning juhendmaterjal, mis sisaldab partnerriikides kasutatavaid parimaid praktikaid eelkõige erametsaomanike koolitamiseks. Juhend on mõeldud avalikuks kasutamiseks, et ka kõik kolmandad osapooled võiksid projekti käigus vahetatud kogemusest osa saada. Materjalid kättesaadavad erametsaportaalis: http://www.eramets.ee/grundtvig_-_adfor_/projekti_tulemused/.

2015. aastal jätkus Saksamaa Haridus- ja Teadusministeeriumi finantseeritav programm, mille raames toetatakse Saksa haridus- ja teadusasutuste võrgustumist teiste Euroopa Liidu partnerorganisatsioonidega. EMK liitus seal kahe initsiatiiviga: **SustainSCM** - *Sustainable Forest Supply Chain Management* (juhtpartner Technische Hochschule Wildau) ja **The European Land-use Institute – ELI** (juhtpartner Bonni Ülikool). 2016. aastal on kavas selle programmi raames jätkata koostööd Saksa partnerorganisatsioonidega, programmi lõppeesmärk on iga initsiatiivist välja kasvanud vähemalt üks edukas üle-euroopaline projekt.

2015. aastal osales EMK Interreg Baltic Sea Region esimesse avanenud taotlusvooru esitatud projektitaotluses „*Transfer of knowledge and innovations to increase capacity in sustainability of forest biofuel production to meet the needs of EU2020*“ - **EU4BIO**. Projekt oli suunatud puidu kasutuselevõtule energiaallikana ning nägi ette väga mitmekesiseid tegevusi nii koolituste kui poliitikakujunduse vallas. Konsortsiumisse kuulusid kõik Läänemereäärsed riigid, juhtpartner oli Swedish Forest Agency. Kahjuks ei saanud projekt rahastust ning 2016. aastal otsustatakse, kuidas edasi toimida.

Kogu 2015. aasta jooksul jätkusid tegevused COST programmi projekti **EuroCoppice** ehk „*Innovative management and multifunctional utilization of traditional coppice forests - an answer to future ecological, economic and social challenges in the European forestry sector*“ raames. Projekti juhtpartner on Albert-Ludwigs-University Freiburg, Eestist osaleb lisaks EMK-le ka Eesti Maaülikool. EMK osaleb projekti 5. töögrupis, kus peamine fookus on suunatud metsa- ja maaomandi küsimustele kiire raieringiga metsanduses. Muuhulgas töötati projekti raames välja metsandussõnastik erinevates euroopa keeltes, mis on erametsaportaalis kättesaadav (<http://www.eramets.ee/info/kasulikud-lingid/>). EMK jaoks on projektis lisaeesmärkidena täiendava kompetentsi kogumine metsakasvatuse valdkonnas ning uute väliskontaktide loomine, mis on seni ka edukalt õnnestunud.

2015. aasta lõpus sai EMK positiivse rahastamisotsuse Erasmus+ õpirände projektile FECC – *Forest for Energy, Environment and Cooperation*, mille raames on kokku kuuel EMK töötajal võimalik osaleda õpirändel Saksamaal, Itaalias ja Bulgaarias, kogumaks teadmisi taastuvenergeetika,

ennekõike puiduenergia valdkonnas, et garanteerida sellekohase informatsiooni levitamine metsaomanikeni ja erametsanduse tugisüsteemi osalisteni läbi teadlikult koostatud koolitusplaani.

2016.a. jätkatakse rahvusvaheliste projektide koostamist ja elluviimist. Uute rahvusvaheliste koostööprojektide käivitamisel on jätkuvalt prioriteetseteks teemadeks puiduenergia kui metsasektori jaoks ikka veel uudse tegevusvaldkonna edendamine, aga ka väikemetsaomanike aktiveerimine.

5.4.3. Info vahendamine erametsandussektorile

Kommunikatsioonialast tegevust on korraldatud tihedas koostöös teiste metsandusvaldkonna organisatsioonidega.

2015. aastal asuti kaasajastama erametsanduse portaali, et teha metsaomanikule info leidmine hõlpsamaks ja luua täiendavad sotsiaalmeedia kanalid nii ühistute kui ka metsaomanikuga suhtlemiseks. Portaali edasiarendamiseks töötati välja uue alajaotuse sinumets.ee ülesehitus ning kujunduslahendus, mille realiseerimine toimub 2016. aastal. Jooksvalt on portaali www.eramets.ee hoitud aktuaalse, erametsanduse jaoks kogu olulist informatsiooni koondava teabekeskonnana.

Erametsanduse aastaseminari (septembris), teavitustegevuste ning meediakajastustega ergutati avalikku arutelu madalakvaliteedilise puidu kasutamise olulisuse ja potentsiaali kohta Eesti maamajanduse edendamisel ja riigi energiapuuduse tagamisel.

Alates 2015. aastast hakati õppelehte Sinu Mets välja andma koostöös ajalehega Postimees senisest suuremas tiraažis.

Lisaks on erametsasektori kommunikatsiooniga seotud mitu siseriiklikku projekti (vt ka p 5.4.1).

5.4.4. Erametsanduse tugisüsteemi arendamine

Erametsanduse tugisüsteemi arendustegevuse raames on koordineeritud metsaühistute süsteemi toimimist ja nõustamissüsteemi funktsioneerimist. Positiivse trendina on jätkunud metsaühistute liikmeskonna kasv, olles jõudnud 2015. aasta lõpuks 10 000 liikme piirini (metsaühistute liikmete omandis on ligi 400 000 ha metsamaad).

Valdav osa suurematest ning tegusamatest ühistutest suudavad pakkuda oma liikmetele teenuseid alates nõustamisest lõpetades metsa uuendamise ja hooldamise korraldamisega. Oluline osa teenuste arengule kaasa aitamisega on olnud ka tugisüsteemi arendamiseks ettenähtud toetustel (metsaühistute toetus, nõustamistoetus). Kuid osaliselt on toetatavad tegevused, aga ka toetuse saamise tingimused jäänud ajale jalgu. See on ka peamine põhjus, miks 2015. aastal valmisid EMK, metsaühistute ning konsulentide koostöös ettepanekud nõuandetoetuse muutmiseks, eesmärgiga kaasajastada aga ka lihtsustada toetuse kasutamise tingimusi vastavalt tugisüsteemi arengule. Ettepanekud on edastatud Keskkonnaministeeriumile.

Samadel põhjustel algasid aasta lõpus ka arutelud metsaühistute toetuse muutmiseks, mille osas lõplikud ettepanekud valmivad 2016. aasta jooksul.

2015. aastal korraldati erametsanduse tugisüsteemi võtmeisikutele (metsaühistute juhid, konsulendid) kokku 15 koolitust või seminari, osalejaid oli kokku 628. Koolituste ja seminaride korraldamisel oli aluseks 2015. aasta koolitusplaanis kinnitatud koolitusprioriteedid. Osalejate arvult suurimad olid erametsanduse kevadseminar „Metsa uus tulemine“ ja koostöös Riigimetsa Majandamise Keskuse ja Taastuenergia Kojaga korraldatud seminar „Puit energiaks 2015“.

Konsulentidele ja metsaühistute juhtidele korraldatud koolitustel olid käsitletavateks teemadeks maksundus, organisatsiooni arendamine, nõustamisettevõtlus, metsaökoonoomika, raamatupidamine ning praktilised metsakasvatusteed, nagu ulukikahjustuste vältimine ning metsakaitse. Lisaks toimusid regulaarsed infoseminarid metsaühistute võtmeisikutele. 2015. aasta väliskoolituse raames tutvuti Sloveenia metsanduse ja metsaomanikele loodud tugisüsteemiga. Koolituste ja seminaride korraldamisega jätkatakse ka 2016. aastal vastavalt kinnitatud tugisüsteemi koolitusplaanile.

[1] Arvestades toetuste mõju analüüsiks kuluvat suurt ajahulka ei ole võimalik 2015. a. majandusaasta aruandes esitleda andmeid toetuste mõju kohta 2015.a. väljamakstud toetuste alusel. Mõju hindamisel kasutatav alusinfo ja meetodika võimaldab anda hinnangu lähtudes 2014. aastal makstud toetustest. Tervikmahus on toetuste mõju analüüs avaldatud EMK veebilehel www.eramets.ee

[2] kontrollkäik – investeeringu teostamise kontrolli puhul võib taotleja esitada kuludokumentide/tehtud tööde kinnituse kuni 4 osas, millest tulenevalt üks investeeringu kontrollkäik võib sisaldada 1 kuni 4 kuludeklaratsiooni/tehtud tööde kinnituse kontrollimist korraga ning aastase perioodi jooksul võib toimuda ühe taotluse osas kuni 4 kontrollkäiku.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	569 657	67 348	2
Nõuded ja ettemaksud	580 173	679 906	3,16
Kokku käibevara	1 149 830	747 254	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	20 429	23 606	5
Immateriaalne põhivara	288 991	278 782	6
Kokku põhivara	309 420	302 388	
Kokku varad	1 459 250	1 049 642	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	7 035	5 271	7
Võlad ja ettemaksud	94 082	95 174	9
Eraldised	17 024	6 800	
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	926 677	575 526	16
Kokku lühiajalised kohustused	1 044 818	682 771	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	14 448	3 544	7
Kokku pikaajalised kohustused	14 448	3 544	
Kokku kohustused	1 059 266	686 315	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	11 464	11 464	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	351 863	336 993	
Aruandeaasta tulem	36 657	14 870	
Kokku netovara	399 984	363 327	
Kokku kohustused ja netovara	1 459 250	1 049 642	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	4 823 679	4 155 079	11
Tulu ettevõtlusest	3 452	6 836	
Muud tulud	2 740	1 230	5
Kokku tulud	4 829 871	4 163 145	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-3 064 057	-2 392 975	12
Mitmesugused tegevuskulud	-445 075	-441 117	17
Tööjõukulud	-994 598	-999 031	13
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-189 632	-209 869	5,6
Muud kulud	-100 937	-105 278	14
Kokku kulud	-4 794 299	-4 148 270	
Põhitegevuse tulem	35 572	14 875	
Muud finantstulud ja -kulud	1 085	-5	
Aruandeaasta tulem	36 657	14 870	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	35 572	14 875	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	189 632	209 869	5,6
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-2 740	-1 230	
Kokku korrigeerimised	186 892	208 639	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	99 734	-364 530	
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	360 284	327 254	
Laekunud intressid	1 085	0	
Makstud intressid	0	-5	
Kokku rahavood põhitegevusest	683 567	186 233	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-175 339	-217 223	6
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	2 740	1 230	5
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-172 599	-215 993	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-8 659	-6 880	7
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-8 659	-6 880	
Kokku rahavood	502 309	-36 640	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	67 348	103 988	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	502 309	-36 640	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	569 657	67 348	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2013	11 464	336 993	348 457
Korrigeeritud saldo 31.12.2013	11 464	336 993	348 457
Aruandeaasta tulem		14 870	14 870
31.12.2014	11 464	351 863	363 327
Korrigeeritud saldo 31.12.2014	11 464	351 863	363 327
Aruandeaasta tulem		36 657	36 657
31.12.2015	11 464	388 520	399 984

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

SA Erametsakeskus 2015. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimikonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Sihtasutuse iseloomu tõttu on kasutatud riigi raamatupidamise üldeeskirjas toodud põhimõtteid ja juhendeid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Bilanssi seisuga 31.12.2014 on tehtud järgmised muudatused seoses riigi raamatupidamise üldeeskirja muutusega ja juhatuse võimalike boonuste eraldise moodustamisega .

Lisarea nimetus	31.12.2014	Muutus	31.12.2014
Võlad ja ettemaksed	90 635	4 539	95 174
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	580 065	-4 539	575 526
Eraldised	0	6 800	6 800
Aruandeaasta tulem	21 670	-6 800	14 870

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja pangakontode jääke.

Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumus (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Kõiki muid nõudeid (saamata sihtfinantseerimine ja muud lühiajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 2000 eurot. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 2000 euro, kantakse kasutuselevõtmise hetkel kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Erandina võib põhivara võtta arvele kogumina, kui kogum moodustab ühesuguse kasutusega terviku ja kogumi soetusmaksumus algab vähemalt põhivara kapitaliseerimise alampiirist (ilma käibemaksuta). Kui ühe ja sama vara komponentidel on erinevad kasutusead, võetakse komponendid arvele eraldi varadena (komponentide summaarne soetusmaksumus algab vähemalt põhivara kapitaliseerimise alampiirist ilma käibemaksuta).

Põhivara soetusmaksumusse võetakse arvele kulutused, mis on vajalikud selle viimiseks tööseisukorda. Avaliku sektori üksused ei kapitaliseeri põhivara soetusmaksumusse makse (käibemaks) ja lõive.

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Põhivara parendusväljaminekud, mis suurendavad põhivara tööjoudlust üle algselt arvatud taseme ja tõenäoliselt osalevad lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes eeldatavatest kasulikest eluigadest.

Maad ei amortiseerita.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud raamatupidamises arvele eraldi varadena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes järgmistest eeldatavatest kasulikest eluigadest.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 2000 EUR

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad ja seadmed	5
Muu inventar	3
Immateriaalne põhivara	3

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi.

Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldise kajastamisel bilansis lähtutakse kas juhtkonna või teiste ekspertide hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Kuna eraldise mõõtmine tugineb hinnangutel, mis ei pruugi alati täpseiks osutada, on oluline nende kajastamine ja avalikustamine aruannetes muudest kohustustest eraldi.

Tingimuslik kohustus on võimalik või eksisteeriv kohustus, mille realiseerumine on vähemtõenäoline kui mitterealiseerumine või mille suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata.

Eraldis kajastatakse bilansis ainult juhul kui selle realiseerumise tõenäosus on suurem kui 50% (st. realiseerumine on tõenäolisem kui mitterealiseerumine). Juhul kui realiseerumise tõenäosus on väiksem kui 50%, eraldist bilansis ei moodustata, kuid võimalik kohustus avalikustatakse lisades tingimusliku kohustusena.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena käsitletakse avaliku sektori üksuste poolt saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning avaliku sektori üksuste poolt antud vahendeid (antud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid.

Sihtfinantseerimine jaotatakse üldpõhimõtete järgi kolmeks:

a) Sihtfinantseerimist tegevuskuludeks kajastatakse tuludes (saaja) ja kuludes (andja) sel perioodil, millal toetuse saaja teeb kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud (tagatakse tulude ja kulude vastavus).

b) Sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks kajastavad saajad tuluna põhivara soetamise perioodis. Andjad kajastavad toetust kuluna sel momendil, kui toetuse saaja teeb kulud või soetab põhivara, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud.

c) Tegevustoetused (varem nimetati neid mittesihotstarbelised toetused). Tegevustoetusi kajastatakse kassapõhisel momendil tuluna (saaja) ja kuluna (andja). Seisuga 31.12.2015 kajastatakse kõik seni bilansis arvestatud tegevustoetustega seotud nõuded ja kohustused tuluna või kuluna kontodel 352100 või 452100.

Alates 31.12.2015 eristatakse toetusi lähtudes sellest, kas toetus antakse konkreetse projekti tarbeks või üldise tegevustoetusena.

Sihtfinantseerimise mõiste täpsustatakse projektipõhise finantseerimisena, mida iseloomustab kindel eesmärk koos näitajatega, mille alusel eesmärgi täitmist mõõdetakse, ajakava ja rahaline eelarve. Toetuse andja või vahendaja nõuab projekti kohta detailset aruandlust koos kulutuste kohta andmete esitamisega ning raha ülejääk nõutakse projekti lõppedes saajalt tagasi. Tegevustoetuse korral võib toetuse saaja seda kasutada suuremal määral oma äranägemisel, sh kas tegevuskulude või investeeringute soetamiseks. Toetusega võib kaasneda aruandlus tehtud kulutuste kohta, kuid see võib ka puududa. Eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha võib nõuda tagasi, kuid sageli jäetakse see saajale järgmise perioodi kulutuste katteks.

Ettemakstud toetused kajastatakse vahendaja raamatupidamises ettemaksetena kuni toetuse saaja on esitanud saadud teotuse kulutamise kohta kuluaruande. Toetuse andja kajatab selliseid toetusi pärast kuluaruande saamist vahendajalt ja sel hetkel kajastab vahendaja seda tuluna. Ettemakstud toetust ei kajastata otsuse tegemisel vahendaja raamatupidamises, vaid alles realselt raha väljamaksmisel toetuse saajale. Kui sihtfinantseerimiseks saadud rahalised vahendid laekuvad, kajastatakse seda kuni tulu ja kulu kajastamise perioodi saabumiseni saadud ettemaksena. Kui toetuse andja aktsepteerib aruande tehtud kulutuste osas, kajastatakse see toetuse saaja kulutuste tegemisega samas perioodis tulu toetuse andjalt ja kulu toetuse saajale ning võtab arvele kas nõude toetuse andja vastu või vähendab toetuse andjalt saadud ettemakset ja võtab arvele kohustuse toetuse saaja ees või vähendab toetuse saajale antud ettemakset. Kui vahendaja vastutab toetuse andja ees saaja-poolsete lepingutingimuste täitmise ja raha sihipärase kasutamise eest, võtab ta lepingu rikkumisel arvele tagasinõude toetuse saaja vastu ja tagasimaksekohustuse toetuse andja ees. Ühtlasi vähendatakse saadud toetuste tulu ning antud toetuste kulu.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Intrassitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaruandes avalikustatud.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Sularaha kassas	422	96
Arvelduskontod	569 235	67 252
Kokku raha	569 657	67 348

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	450	450	
Ostjatelt laekumata arved	450	450	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	59 935	59 935	4
Muud nõuded	610	610	
Intressinõuded	610	610	
Ettemaksed	16 570	16 570	
Tulevaste perioodide kulud	16 570	16 570	
Ettemakstud toetused	334 046	334 046	
Saamata sihtfinantseerimine	153 301	153 301	16
Saamata toetused	14 911	14 911	
Sihtfinantseerimise tagasinõuded	350	350	
Kokku nõuded ja ettemaksed	580 173	580 173	
	31.12.2014	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	5	5	
Ostjatelt laekumata arved	5	5	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	62 493	62 493	4
Ettemaksed	15 892	15 892	
Tulevaste perioodide kulud	15 892	15 892	
Ettemakstud toetused	391 847	391 847	
Saamata sihtfinantseerimine	209 669	209 669	16
Sihtfinantseerimise tagasinõuded			
Kokku nõuded ja ettemaksed	679 906	679 906	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2015		31.12.2014	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		24 061		25 990
Erisoodustuse tulumaks		1 283		1 207
Sotsiaalmaks		31 073		31 393
Kohustuslik kogumispension		1 596		1 578
Töötuskindlustusmaksed		1 922		2 346
Ettemaksukonto jääk	59 935		62 493	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	59 935	59 935	62 493	62 514

Lisa 5 Materiaalne põhivara

(eurodes)

			Kokku
	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	
31.12.2013			
Soetusmaksumus	56 846	365 985	422 831
Akumuleeritud kulum	-48 375	-318 424	-366 799
Jääkmaksumus	8 471	47 561	56 032
Ostud ja parendused	5 338	0	5 338
Amortisatsioonikulu	-6 950	-30 814	-37 764
31.12.2014			
Soetusmaksumus	62 184	268 913	331 097
Akumuleeritud kulum	-55 325	-252 166	-307 491
Jääkmaksumus	6 859	16 747	23 606
Ostud ja parendused	21 325	0	21 325
Amortisatsioonikulu	-8 743	-15 759	-24 502
31.12.2015			
Soetusmaksumus	83 509	268 913	352 422
Akumuleeritud kulum	-64 068	-267 925	-331 993
Jääkmaksumus	19 441	988	20 429

Müüdud materiaalne põhivara müügihinna

	2015	2014
Muu materiaalne põhivara	2 740	1 230
Kokku	2 740	1 230

Lisa 6 Immateriaalne põhivara

(eurodes)

	Arvutitarkvara	Kokku
31.12.2013		
Soetusmaksumus	1 293 825	1 293 825
Akumuleeritud kulum	-1 060 161	-1 060 161
Jääkmaksumus	233 664	233 664
Ostud ja parendused	217 223	217 223
Amortisatsioonikulu	-172 105	-172 105
31.12.2014		
Soetusmaksumus	1 511 047	1 511 047
Akumuleeritud kulum	-1 232 265	-1 232 265
Jääkmaksumus	278 782	278 782
Ostud ja parendused	175 339	175 339
Amortisatsioonikulu	-165 130	-165 130
31.12.2015		
Soetusmaksumus	1 686 386	1 686 386
Akumuleeritud kulum	-1 397 395	-1 397 395
Jääkmaksumus	288 991	288 991

Lisa 7 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Sõiduauto Toyota RAV4	109	109	0	6 kuu EURIBOR + 3,5%	EUR	16.01.2016
Subaru Forester	3 435	2 939	496	6 kuu EURIBOR + 1,2%	EUR	15.02.2017
Opel Zafira	17 938	3 986	13 952	2,43%	EUR	14.06.2020
Kapitalirendikohustused kokku	21 482	7 034	14 448			

	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Sõiduauto Toyota RAV4	1 330	1 221	109	6 kuu EURIBOR + 3,5%	EUR	16.01.2016
Sõiduauto Skoda Octavia	1 175	1 175	0	6 kuu EURIBOR + 1,2%	EUR	15.05.2015
Subaru Forester	6 310	2 875	3 435	6 kuu EURIBOR + 1,2%	EUR	15.02.2017
Kapitalirendikohustused kokku	8 815	5 271	3 544			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2015	31.12.2014
Masinad ja seadmed	20 685	7 847
Kokku	20 685	7 847

Aruandeaastal tasutud kapitalirendi tagasimakseid 8659 eur (2014.a. 6880 eur).

Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2015	2014
Kasutusrendikulu	196 810	193 014

Aruandeperioodil olid kehtivad kasutusrendileping mitteeluruumide üürileping, milles puuduvad olulised kaasnevad lisatingimused ja vääriselupaikade maaomanike kinnistutele seatud asjaõiguslike lepingute alusel kasutuslepingud millest tekkivad pikaajalised kohustused ehk tulevikus makstavad renditasud.

Mitteeluruumi eest tasutud aruandepreioodil renditasu 64 705 eur (2014.a. 60 250) ja vääriselupaikade seotud renditasu 132 105 eur (2014.a. 132 764)

Tulevaste perioodide rendikulud mittekatkestavatest vääriselupaiga lepingutest on aastal 2016 summas 132 582 eur, pikaajalised kohustused bilansipäeva seisuga pikkusega 1-5 aastat on 530 328 eur (31.12.2014.a. 529 851) ja üle 5 aasta 1 124 395 eur (31.12.2014.a. 1 256 977).

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	8 751	8 751	
Maksuvõlad	59 935	59 935	4
Muud võlad	20 238	20 238	
Muud viitvõlad	20 238	20 238	
Saadud ettemaksed	5 158	5 158	
Muud saadud ettemaksed	5 158	5 158	
Kokku võlad ja ettemaksed	94 082	94 082	
	31.12.2014	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	8 250	8 250	
Võlad töövõtjatele	80	80	
Maksuvõlad	62 514	62 514	4
Muud võlad	19 791	19 791	
Muud viitvõlad	19 791	19 791	
Saadud ettemaksed	4 539	4 539	
Muud saadud ettemaksed	4 539	4 539	
Kokku võlad ja ettemaksed	95 174	95 174	

Lisa 10 Tingimuslikud kohustused ja varad

(eurodes)

Seisuga 09.02.2016 oli üleval viis kohtusse esitatud kaebust . Kaks neist puudutavad Natura toetus erametsamaale 2012 ja 2013 taotluse osas toetuse väljamaksmist ja kaks siseriiklike toetuste väljamaksmist. Kahe EL toetuse osas võib olla kohtukuluks vaid riigilõivud ja ühe toetuse osas toetusesumma 36,28 eurot. Hetkel kaebajal kohtus esindajat pole menetlusse kaasatud.

Kahe siseriikliku toetuse osas võivad negatiivse kohtulahendi puhul EMKle kaasneda vastaspoole õigusabikulud ja riigilõiv. Ühe toetuse osas lisaks toetuse summa 1407,27 eur .

Ühe tsiviilasja puhul on tegemist EMK enda poolt avalduse esitamisega kohtule, mille võimalikud kulud on vaid õigusabikulud ja riigilõiv.

Nimetatud kohtuasjad ei oma olulist mõju sihtasutuse tegevusele.

Võttes aluseks eeltoodud hinnangu on SA EMK juhtkond veendumusel et eraldist ei moodustata bilansis seisuga 31.12.2015.a.

Lisa 11 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Sihtfinantseerimine vahendamiseks	3 064 126	2 390 429	16
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	179 682	260 169	16
Tegevustoetus	1 579 871	1 504 481	
Kokku annetused ja toetused	4 823 679	4 155 079	

Lisa 12 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2015	2014
Sihtotstarbelised toetused:		
Rahastaja Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK)		
Erametsaomanike nõustamise toetus	574 574	512 162
Metsaühistute toetus	635 011	328 784
Metsamajandamiskavade koostamise toetus	349 998	347 628
Metsa uuendamise toetus	1 149 215	859 908
Pärandkultuuri säilitamise toetus	21 141	16 445
Metsaparandustoetus	202 013	195 283
Rahastaja Keskkonnaministeerium (KEM)		
Vääriselupaiga kaitse toetus	132 105	132 765
Kokku jagatud annetused ja toetused	3 064 057	2 392 975

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2015	2014
Palgakulu	708 566	687 038
Sotsiaalmaksud	236 071	230 477
Erisoodustused	27 976	47 169
Erisoodustuste maksud	21 985	34 347
Kokku tööjõukulud	994 598	999 031
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	39	45

Lisa 14 Muud kulud

(eurodes)

	2015	2014
Käibemaks	100 937	103 153
Muud	0	2 125
Kokku muud kulud	100 937	105 278

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2015	2014
Arvestatud tasu	52 660	53 877

SA Erametsakeskus loeb osapooli seotuks juhul, kui osapooltel on majanduslik huvi või omatakse olulist mõju teise osapoolte otsustele. Seotus osapooled on SA Erametsakeskus juhatus, nõukogu ja töötajad, välja arvatud juhul, kui eelpool nimetatud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju SA Erametsakeskus tegevust puudutavatele otsustele. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

SA Erametsakeskus on aruandeperioodil ostanud teenuseid summas 812,50 eurot (2014.a. 2487 eurot) juriidiliselt isikult milles omab osalust nõukogu liikme lähikondlane.

Juhatuse liikmetele arvestatud juhatuse liikme tasusid 2015.aastal kokku 40 652 eurot (2014.a. kokku 40 392 eurot). Nõukogu liikmetele maksti 2015.aastal tasu summas 9 779 eurot (2014.a. kokku 11 313 eurot). Auditikomitee liikmetele maksti 2015.aastal tasu summas 2 229 eurot (2014.a. kokku 2 229 eurot).

Lisa 16 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

SA Erametsakeskus on saanud sihtfinantseerimise korras:

	2015	2 014	Lisa nr
Sihtfinantseerimine vahendamiseks			
Kasutamata sihtfinantseerimise jääk perioodi alguses	366 574	129 338	
Saadud sihtfinantseerimist kokku	3 650 610	2 883 295	
KIK	3 495 491	2 401 424	
KKM	155 119	156 946	
Kajastatud sihtfinantseerimise tuluna	3 243 808	2 650 598	11
Sihtfinantseerimise jääk perioodi lõpus	773 376	362 035	
Kasutamata sihtfinantseerimine	926 677	571 704	
	s.h. KKM	22 620	22 960
	s.h. KIK	904 057	548 744
Saamata sihtfinantseerimine	-153 301	-209 669	3
	s.h. KIK	-153 301	-209 669
Tuluna kajastatud toetused kokku	4 823 679	4 155 079	
	s.h. tegevustoetused	1 579 871	1 504 481
	s.h. sihtfinantseerimine	3 243 808	2 650 598

Bilansis sihtfinantseerimise kohustused 31.12.2014 kokku 575 526 s.h. tagastatavad toetused 3 822

Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

Kulukirje nimetus	2015	2014
Administreerimiskulud	56 002	65 016
Lähetuskulud	6 779	11 531
Koolituskulud	10 881	6 837
Ruumide majandamiskulud	78 734	80 606
Sõidukite majandamiskulud	58 112	61 269
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	49 589	45 201
Inventari majandamiskulud	7 578	6 141
Info- ja PR teenused	13 061	9 291
Mitmesugused majandamiskulud	45 207	5 098
Tugisüsteemi arendustegevused	117 958	148 300
Esinduskulud	1 174	1 825
Kokku	445 075	441 117

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 11.03.2016

SIHTASUTUS ERAMETSAKESKUS (registrikood: 90005449) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JAANUS AUN	Juhatuse liige	22.03.2016

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

SIHTASUTUS ERAMETSAKESKUS nõukogule

Oleme auditeerinud SIHTASUTUS ERAMETSAKESKUS raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2015, tulemiaruanne, netovara muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on toodud lehekülgedel 15 kuni 30, on kaasatud käesolevale aruandele.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnaajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeauditiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamiseks antud tingimustes asjakohaseid auditi protseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt SIHTASUTUS ERAMETSAKESKUS finantsseisundit seisuga 31.12.2015 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Eva Veinberg

Vandeauditiitori number 193

Grant Thornton Baltic OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 3

Ahtri 6a, Tallinn

23.03.2016

Audiitorite digitaalallkirjad

SIHTASUTUS ERAMETSAKESKUS (registrikood: 90005449) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
EVA VEINBERG	Vandeaudiitor	23.03.2016

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muude mujal liigitamata organisatsioonide tegevus	94999	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6525333
Faks	+372 6807618
E-posti aadress	eramets@eramets.ee
Veebilehe aadress	www.eramets.ee